

گزارش فعالیت‌های موسسه توسعه پایدار اردیبهشت در بهار ۱۴۰۲

موسسه توسعه پایدار اردیبهشت^۱ فعالیت خود را در سال ۱۴۰۲ با برنامه‌ریزی برای بهبود و توسعه پروژه‌های سال گذشته آغاز کرد. در پروژه راه‌اندازی کسب و کار مرغ با توجه به شرایط پیش آمده، موسسه طرح خروج از پروژه را برنامه‌ریزی نمود. همچنین پروژه‌های تازه‌ای در حوزه آموزش تعریف شده و برای اجرا در حال بررسی است. در گزارش پیش رو مشروح فعالیت‌ها و اتفاقات بهار آمده است.

پروژه معیشتی پرورش مرغ تخم‌گذار

همان‌طور که در گزارش‌های این پروژه آمده است، پس از مصاحبه تلفنی و حضوری با افراد علاقه‌مند که طبق اظهارات خودشان سابقه پرورش مرغ و طیور داشتند، با تحویل ماشین جوجه‌کشی ۴۸ تایی، یک کیسه دان مرغ پارس ۴۰ کیلویی و ۱۸ مرغ و خروس، ۶ کسب و کار پرورش مرغ تخم‌گذار در فنوج راه‌اندازی شد و قرار بود، ۵ کسب و کار هم در زاهدان راه‌اندازی شود و ابزار مربوط به کسب و کار در زاهدان هم تهیه شد و با افراد علاقه‌مند به مرغداری در زاهدان گفتگوهای اولیه صورت گرفت.

در فنوج و در ابتدای راه‌اندازی، بیش از ۵۰ مرغ در راه رسیدن به روستای هدف و از شدت گرما، تلف شدند. با این حال کسب و کارها راه‌اندازی شد. کار با ماشین جوجه‌کشی توسط تسهیلگران محلی به ایشان آموزش داده شد. همه در یک گروه واتس‌آپی عضو شدند و مطالب، ویدئوها و نکات آموزشی (نگهداری و درمان‌های سنتی و انتقال تجربه مرغداران خانگی) در قالب فایل‌های صوتی در گروه ارائه شد. در ابتدا همه چیز خوب به نظر می‌آمد، تا اینکه اینترنت قطع شد و دسترسی به واتس‌آپ و گفتگو با مرغداران به حداقل رسید. تخم‌مرغ‌ها در دستگاه قرار گرفت و اما نتیجه همه جا خوب نبود. بجز در یکی دو مورد در دفعات اولیه جوجه‌کشی، بقیه موارد با موفقیت همراه نبود و تعداد جوجه‌های زنده زیر ۵ عدد گزارش شد.

اجرای برنامه‌های آموزش حضوری در زمینه بیماری‌های دام، خوراک و مکان نگهداری و بازاریابی و فروش مرغ و تخم‌مرغ، ارتباط بیشتر مرغداران و تسهیلگران محلی با جهاد کشاورزی فنوج و تزریق واکسن جهت بهبود کسب و کارها در دستور کار قرار گرفت. برای شروع مصاحبه‌هایی با تک تک مرغداران انجام شد و دلایل مختلف تلف شدن مرغ‌ها و عدم موفقیت کسب و کار با کمک ایشان بررسی شد. قطع شدن مکرر برق، گرمای هوا و نبود تهویه و کولر در لانه‌ها و در نهایت در بازدید میدانی مجدد مشخص شد، آشنا نبودن مرغداران با بیماری‌های طیور بخصوص بیماری نیوکاسل و عدم جداسازی طیور بیمار از بقیه باعث تلف شدن تعداد زیاد مرغ‌ها شده است.

همچنین در این گفتگوها مشخص شد بسیاری از مرغداران حاضر به ادامه کار نیستند و این کسب و کار را درآمدزا نمی‌دانند و فروش ماشین جوجه‌کشی را در برنامه‌ی خود دارند، یا اینکه مثلاً دانشجو شده‌اند و فرصتی برای انجام این کار ندارند. بعضی از مرغداران این کسب و کار را در حد رفع نیاز غذایی کودکان خانواده ارزیابی کردند و فقط یک نفر با علاقه، به ادامه کسب و کار در کنار کشاورزی مشغول بود.

باری، اجرای برنامه آموزش بازاریابی و فروش عملاً بی‌فایده به نظر می‌رسید. پس واکسن‌های تهیه شده از زاهدان به فنوج رفت و پس از بارها رفت و آمد به جهاد کشاورزی، بالاخره تکنسین دامپزشکی، فرصت پیدا کرد به همراهی تسهیلگر

^۱ www.ordibeheshtsb.org

www.instagram.com/ordibeheshtsb

پروژه از طیور باقیمانده بازدید کرده و ضمن آموزش به مرغان، نوبت اول واکسن طیور را تزریق نموده و داروهای مناسب در اختیار ایشان قرار دهد تا مرحله بعدی واکسن که با تهیه سرسوزن‌های مناسب‌تر خود مرغان قادر به تزریق واکسن باشند.

تصویر شماره یک: واکسیناسیون مرغ و خروسها

در زاهدان قبل از شروع طرح برخی از افراد به علت پیدا کردن شغل دیگری، از طرح انصراف دادند. برخی نیز پیگیری دیگری صورت ندادند و برآورد این بود که علاقه و اشتیاقی برای کار وجود ندارد. در نهایت طبق نظر هیات مدیره موسسه قرار شد، فعلا طرح راه‌اندازی کسب و کار پرورش مرغ در زاهدان اجرا نشود و بودجه‌ی باقیمانده از این طرح صرف کسب و کارهای فردی شود که افراد راه‌اندازی کرده‌اند اما برای توسعه‌ی آن نیاز به کمک‌های مالی کوچکی دارند.

پروژه مراکز آموزش از راه دور

مراکز آموزش از راه دور نیز با هدف بهبود کیفیت آموزش و جبران سرفصل‌های ناموجود در مناطق هدف، در شهرستان فنوج و روستای ده‌کول از توابع شهرستان زابل راه‌اندازی شد. تصور اولیه این بود که می‌توان برخی مهارت‌های فنی مرتبط با مشاغل تاسیساتی و تعمیراتی را در این مراکز آموزش داد، اما در ادامه مشخص شد، این مهارت‌ها نیاز به کارگاه، ابزار و ماشین‌ها و از همه مهمتر آموزش حضوری دارد. بدین ترتیب آموزش‌ها به صورت ترکیبی حضوری-مجازی و با تمرکز بر رشته‌های مرتبط با نرم‌افزارهای کامپیوتر برنامه‌ریزی شد. در برخی موارد مربی آموزش داده شد، مدرس راه دور، رشته‌هایی را آموزش داده و از مدرسان محلی و مربیان آموزش دیده در دوره‌ها بهره برده شد.

در هر دو مرکز حداقل ۴ دوره آموزشی برگزار شد. با شروع سال ۱۴۰۲ ارزیابی تیم تسهیلگری پروژه این بود که بهتر است اداره مرکز آموزش از راه دور ده‌کول به گروه همکار (مهر هامون) سپرده شود تا با ارتباطات بهتر و نزدیکتر، هماهنگی سهل‌تر برقرار شده و کار پیش برود. سیستم‌های ده‌کول مجدداً سرویس شد و میکروفن و وب کم نیز به تجهیزات اضافه و تحویل گروه مهر هامون شد. در فنوج یک تسهیلگر محلی به طور مستقیم مسئولیت برگزاری دوره‌ها را بر عهده گرفت.

تصاویر شماره دو: آماده‌سازی و شروع کلاس‌های مرکز آموزش از راه دور فنوج برای کلاس‌های تابستان

در تابستان امسال حداقل سه دوره آموزشی در مراکز برنامه‌ریزی شده است و در زمان نگارش این گزارش اولین دوره‌ی آموزشی تعریف و برگزار شده و ارزیابی دوره توسط کارشناس موسسه انجام گرفته است.

امید این است که در پایان ۱۴۰۲ این مراکز به صورت مستقل از موسسه و با تلاش گروه‌های همکار (مهر هامون در زابل و گروه فرهنگی فنوج) به فعالیت خود ادامه بدهند و مربیان و تسهیلاتگران متخصص خود را در حوزه کامپیوتر تربیت نمایند.

دورنمای موسسه این است که بتواند، در صورت بهبود وضعیت اینترنت در توتان، مرکزی مشابه را در این دهستان راه‌اندازی نماید.

پروژه دبیرستان دختران اردیبهشت توتان

دبیرستان دختران اردیبهشت در توتان ساخته شد و از سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مورد بهره‌برداری قرار گرفت. طبق تفاهمنامه با اداره آموزش و پرورش و سازمان نوسازی مدارس، قرار بود، موسسه فقط تا سفتکاری ساختمان را انجام بدهد و انجام امور نازک‌کاری، سرویس بهداشتی، دیوار و محوطه‌سازی بر عهده سازمان نوسازی قرار گرفت. متأسفانه تا زمان نوشتن این گزارش، سازمان نوسازی بجز تجهیز دبیرستان (میز و نیمکت و تخته و کولر) به هیچ کدام از تعهدات خود در زمینه ساخت و ساز عمل نکرده است. ساختمان آموزشی دبیرستان با همراهی حامیان موسسه به اتمام رسید و مدرسه مورد بهره‌برداری قرار گرفت و با توجه به اینکه دانش‌آموزان مجبور بودند، از سرویس بهداشتی مدارس و خانه‌های روستای پیریونی استفاده کنند، با کمک حامیان موسسه، ساخت دو چشمه سرویس بهداشتی در دبیرستان آغاز شد و خرید آب سردکن و تانکر آب در برنامه قرار گرفت.

تصاویر شماره سه: ساخت سرویس بهداشتی دبیرستان دختران اردیبهشت

همچنین در این مدت، کتابخانه‌ی کوچکی با یک قفسه کتاب در دبیرستان راه‌اندازی شد. قرار بود در ابتدای اردیبهشت ۱۴۰۲ با همکاری داوطلبان هنرمند، سفری به توتان برنامه‌ریزی شود تا نقاشی دیواری با مشارکت دانش‌آموزان بر دیوار دبیرستان، اجرا شود. ناامنی، راه طولانی و عدم وجود وسایط نقلیه مناسب، اشتغال به کار زیاد در مبدا و شرایط نامناسب اسکان از جمله مواردی است که داوطلبان مختلف از جمله هنرمندان، در پاسخ، دعوت به توتان را رد می‌کنند.

تصاویر شماره چهار: آماده‌سازی طرح و ابزار برای نقاشی دیواری دبیرستان اردیبهشت توتان

کماکان از طریق گروه واتس‌اپی به تعدادی از دانش‌آموزان فنوج، توتان، دشتیاری و زاهدان خدمات مشاوره کنکور ارائه می‌شود و نهایت اینکه در نظر است برنامه شبیه ساز کنکور و امتحان نهایی که توسط گروه فرهنگی در آموزشگاه‌های فنوج اجرا می‌شود، با کمک ایشان و معلمان توتان برای دختران اردیبهشت و دیگر دانش‌آموزان متوسطه یک و دو توتان اجرا شود.

پروژه نگین

از ابتدای شکل‌گیری موسسه توسعه پایدار اردیبهشت تا کنون، یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های موسسه، برگزاری کلاس‌های آموزشی در زمینه‌های هنری، فرهنگی، مهارت فنی و سرگرمی برای کودکان و نوجوانان (۷-۱۸ سال) گروه نگین در محلات شیرآباد و همت‌آباد زاهدان بوده است. این گروه کودکان زنان اغلب سوزن‌دوزی هستند که در خانه هدی (هنر، دانش، یاری) که خود یک سازمان مردم‌نهاد مستقل هست و از دل صندوق‌های پس‌انداز خرد و گروه‌های خودیار زنان شکل گرفته است. شکل‌گیری این نهاد با حمایت یک سازمان مردم‌نهاد ملی به نام بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان بوده است و تشکیل و فعالیت گروه نگین نیز تا به امروز با حمایت بنیاد پیش رفته است.

فعالیت‌های گروه نگین در طول سال ۱۴۰۲ به صورت یکی از پروژه‌های موسسه توسعه پایدار اردیبهشت، در همراهی با دو نهاد همکار (بنیاد و خانه هدی که امروز در مراجع رسمی با عنوان خانه‌ی امید زنان حاشیه نشین شناخته می‌شود) برنامه‌ریزی و اجرا خواهد شد.

امسال در سه حوزه توسعه فردی، آشنایی با مهارت‌های فنی و آشنایی با مهارت‌های کسب و کار برگزاری کلاس‌های نقاشی، کاردستی، نوشتن خلاق، آشنایی با مشاغل، موسیقی، بوم کسب و کار و حقوق کودک در برنامه‌ی تابستان است و پاییز با برگزاری کارگاه‌های مهارت زندگی آغاز خواهد شد و با کارگاه‌های کامپیوتر، زبان انگلیسی و طراحی در زمستان آموزشها پایان خواهد یافت.

تصاویر شماره پنج: بسته‌بندی نوشت افزار برای گروه نگین با کمک اعضای نگین و داوطلبان اردیبهشت

دو رویداد نیز برای پایان تابستان و زمستان برنامه‌ریزی شده است و در این رویدادها، به فضاهای باز خواهیم رفت و بچه‌ها کارهای گروهی و بازی و تفریح خواهند داشت.

نکته مهم در این پروژه حضور تعداد زیاد افرادی از میان اعضای نگین است که در دوره‌های قبل آموزش دیده و امروز مربی و تسهیلگر نگین شده‌اند. تلاش موسسه و نهادهای همکار این است که این مدل توسعه پیدا کند.

در زمان نگارش این گزارش، برنامه‌ریزی کارگاه‌های تابستانی گروه نگین انجام شده، مریبان سرفصل‌های آموزشی خود را آماده کرده‌اند، پروتکل‌های آموزش در جلسات متعدد با مریبان و مدیران خانه هدی بررسی شده است و پس از خرید ابزار مورد نیاز منتظر شروع کلاس‌ها هستیم.

پروژه آموزشی نگاران

پروژه نگاران در واقع برنامه آموزشی بوده است که پیش از این توسط تعدادی از داوطلبان در کتابخانه استاد کامبوزیا برای کودکان و نوجوانان ساکن در محله همت‌آباد اجرا می‌شده است. این گروه متشکل از تعدادی از داوطلبان ساکن شهر زاهدان و دومربی حق‌التدریس بوده و آموزش کودکان ۷ تا ۱۵ ساله را به عهده داشته‌اند. تعداد کودکان در گروه نگاران ۶۰ نفر است. در سال ۱۴۰۰ این پروژه به موسسه وارد شد. برای تابستان ۱۴۰۲ طی جلسه‌ای با مسئول کتابخانه کامبوزیا که پیش از این در برگزاری دوره‌های آموزشی برای این کودکان فعال بوده‌اند، شناخت و نیازسنجی مجددی از وضعیت

گروه کودکان نگاران انجام شد و در زمان نوشتن این گزارش در حال بررسی شرایط مربیان موسسه برای تعریف برنامه‌های آموزش هنری، فرهنگی و مهارت فنی بنا به شرایط گروه هدف، موسسه و کتابخانه هستیم.

تصاویر شماره شش: برنامه‌های آموزشی گروه نگاران در کتابخانه کامبوزیا